

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет іноземних мов

(назва інституту / факультету)

Кафедра англійської мови

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Узуальна граматика англійської мови

(English Grammar in Use)

вибіркова

Освітньо-професійна програма Англійська мова і література та друга іноземна мова

(назва програми)

Спеціальність

035 Філологія

(вказати: код, назва)

Галузь знань

03 Гуманітарні науки

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти

перший бакалаврський

Факультет іноземних мов

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання

англійська

Розробник: Лопатюк Н.І., доцент, к.ф.н., доцент кафедри англійської мови

Профайл викладача (-ів) <http://english.chnu.edu.ua/>

Контактний тел. (0372) 58-48-69

E-mail: n.lopatiuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <http://e-learning.mel.chnu.edu.ua/>

Консультації За попередньою домовленістю.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Дисципліна «Узуальна граMATика англійської мови» - це ваґома складова професійної підготовки майбутніх фахівців-філологів (для яких англійська мова є першою іноземною), оскільки знання граматики мови як основи її будови є базисом знання іноземної мови як такої.

Дисципліна спрямована на набуття студентом праґматичної компетенції вищого рівня складності в галузі лінґвістики.

Практичне значення курсу: набути практичних навичок та умінь вищого рівня складності у сфері граматики англійської мови, а також удосконалити теоретичні знання з дисципліни.

Переваги, які надає вивчення вибіркової дисципліни:

- 1) набуття додаткових теоретичних знань;
- 2) вдосконалення практичних навичок та умінь, що сприятимуть підготовці студентів-філологів до науково-пошукової та викладацької діяльності.

2. Мета навчальної дисципліни: набути, систематизувати та поглибити знання граматики сучасної англійської мови; удосконалити навички їх застосування на письмі та в усному мовленні як основи для роботи фахового спеціаліста.

3. Завдання:

- навчитися правильному граматичному оформленню висловлювання;
- виробити мовленнєві навички згідно з нормами сучасної англійської мови;
- вивчити різноманітні граматичні конструкції, які реально зустрічаються в повсякденному мовленні, анґломовній художній літературі, матеріалах преси.

Вибіркова дисципліна «Узуальна граMATика англійської мови» забезпечує досягнення таких компетентностей з освітньо-професійної програми «Англійська мова і література та друга іноземна мова» за спеціальністю 035 Філологія, I рівня (бакалавр):

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мови, що вивчається, описувати соціолінґвальну ситуацію.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реґистрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

4. Пререквізити. Ефективність засвоєння цієї дисципліни забезпечує попереднє вивчення практичної граматики сучасної англійської мови у курсі «Практична граMATика основної мови» на 1 та 2 курсах (1-4 семестри).

5. Результати навчання

Програмні результати (ПР) успішного засвоєння змісту даної дисципліни:

ПР 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПР 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПР 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПР 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПР 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

У результаті вивчення дисципліни студент третього курсу повинен **знати**: модальні дієслова та інші способи вираження модальності; особливості детермінантів; займенників; дієслівних структур (фразових дієслів; дієслів-зв'язок; дієслів, що вимагають два додатки; інфінітивних та –ing-конструкцій); різних типів речень (умови, означальних, адвербільних); специфіку побудови питань; використання непрямої мови; емфатичних засобів; слів-коннекторів; референції; еліпсису та субституції у сучасній англійській мові; основні ознаки офіційної / академічної / розмовної англійської мови ;

У результаті вивчення дисципліни студент третього курсу повинен **вміти**:

- будувати граматично правильне речення (висловлювання, мінітекст) на письмі та усно; написати орфографічно та граматично правильне повідомлення; розрізняти граматичні помилки у мовленні інших студентів, виокремлювати їх, аналізувати та виправляти ;

- здійснювати філологічний аналіз художнього тексту з точки зору його граматичних особливостей для адекватного розуміння та інтерпретації тексту .

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни _____													
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання		
Денна	3	5	2,5	60	2		30				30		залік
Заочна	3	5	2,5	60	2		12				48		залік

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми занять	Змістовий модуль 1.											
	The English Verb system. The system of determiners and pronouns.											
Тема 1. Modals			2			2			2			3
Тема 2. Other ways to express modality.			2			2			2			3
Тема 3. Determiners: articles and demonstratives; quantifiers.			2			2			2			3
Тема 4. Pronouns and possessives. <i>It</i> and <i>there</i> .			2			2			2			3
Тема 5. Verb structures: Phrasal verbs. Infinitives and –ing forms.			2			2			2			5
Тема 6. Verb structures: advanced verb structures.			2			2			2			3

Рубіжний модуль-контроль. Письмова контрольна робота.												
Разом за змістовим модулем 1	24		12			12	32		12			20
Теми занять	Змістовий модуль 2. The clause taxonomy realization.											
Тема 1. Verb structures: Copular verbs. Verbs with two objects.			2			2						3
Тема 2. Conditionals. Other conditional forms.			2			2						3
Тема 3. Relative and adverbial clauses.			2			2						3
Тема 4. Question forms.			2			2						3
Тема 5. Indirect Speech.			2			2						3
Тема 6. Emphatic devices.			2			2						4
Тема 7. Sentences and varieties of English: Linking words. Reference techniques. Ellipsis and substitution.			2			2						3
Тема 8. Sentences and varieties of English: Formal and academic English. Informal and spoken			2			2						3

English. International English.											
Тема 9 Підсумковий модуль-контроль. Письмова контрольна робота.			2			2					3
Разом за змістовим модулем 2	36		18			18	28				28
Усього годин	60		30			30	60		12		48

3.2.1. Теми семінарських або практичних занять

№	Назва теми
1	Modals
2	Other ways to express modality.
3	Determiners: articles and demonstratives; quantifiers.
4	Pronouns and possessives. <i>It</i> and <i>there</i> .
5	Verb structures: Phrasal verbs. Infinitives and –ing forms.
6	Verb structures: advanced verb structures.
7	Verb structures: Copular verbs. Verbs with two objects.
8	Conditionals. Other conditional forms.
9	Relative and adverbial clauses.
10	Question forms.
11	Indirect Speech.
12	Emphatic devices.
13	Sentences and varieties of English: Linking words. Reference techniques. Ellipsis and substitution.
14	Sentences and varieties of English: Formal and academic English. Informal and spoken English. International English.
15	Підсумковий модуль-контроль. Письмова контрольна робота.

3.2.2. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми
1	Simple tense forms active / passive
2	Continuous tense forms active / passive
3	Perfect tense forms active / passive
4	Perfect continuous tense forms active / passive
5	Present tense forms
6	Past tense forms

7	Future tense forms
8	Prepositions of time
9	Prepositions of place
10	Pronouns
11	Degrees of comparison of adjectives
12	Degrees of comparison of adverbs
13	Articles
14	Reported Speech
15	Time-clauses

3.2.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин Стац. / заочн.
1.	Підготовка до заняття (тема 1). Modal verbs: context-dependent usage	4 / 4
2.	Підготовка до заняття (тема 2). Alternative ways of expressing modality in English	4 / 4
3.	Підготовка до заняття (тема 3). Determiners: articles and demonstratives; quantifiers: exercise drilling	4 / 4
4.	Підготовка до заняття (тема 4). Tense forms: exercise drilling	4 / 4
5.	Підготовка до заняття (тема 5). Verb structures: meanings and usage of phrasal verbs	4 / 6
6.	Підготовка до заняття (тема 6). Verb structures: complex object with the infinitive / the participle: exercise drilling	4 / 6
7.	Підготовка до заняття (тема 7). Verb structures: Copular verbs. Verbs with two objects: exercise drilling	4 / 5
8.	Підготовка до заняття (тема 8). The differentiation between the types of conditionals. Inversion in conditional clauses. The problem of <i>in case clauses</i>	4 / 5
9.	Підготовка до заняття (тема 9). Defining and non-defining relative clauses. Types of adverbial clauses.	4 / 6
10.	Підготовка до заняття (тема 10). Question forms: exercise drilling	4 / 4
11.	Підготовка до заняття (тема 11). Indirect Speech: exercise drilling	4 / 6
12.	Підготовка до заняття (тема 12). The types of emphatic devices: exercise drilling	4 / 6
13.	Підготовка до заняття (тема 13). Sentences and varieties of English: Linking words. Reference techniques. Ellipsis and substitution.	4 / 6
14.	Підготовка до заняття (тема 14). Sentences and varieties of English: Formal and academic English. Informal and spoken English. International English.	4 / 6
15.	Підготовка до заняття (тема 15). Revision: exercise drilling	4 / 6
	Усього	60 / 78

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

4. Система контролю та оцінювання

4.1. Види та форми контролю

Під час навчання проводиться поточне опитування, написання поточних та модульних контрольних робіт. Наприкінці курсу у 5-му семестрі – залік у письмовому вигляді.

Підсумковий контроль у формі заліку передбачає одержання студентом максимум 40 балів за контрольну роботу.

4.2. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- студентські презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- групові завдання.

4.3. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни впродовж семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (заліку / екзамену).

Кількість балів за кожен модуль виводиться із суми поточних видів контролю (за роботу на практичних заняттях, виконання тестових завдань, підготовку проектів). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів.

Оцінювання аудиторної роботи

Форми оцінювання	Кількість	Максимум балів за 1 блок завдань	Разом
Блок граматичних завдань	12	0,5	6
Індивідуальне письмове завдання	2	1	2
Презентація індивідуальна	1	2	2
Груповий проект	1	2	2
Граматичний тест	2	4	8
Разом за 2 Модулі			20

Вимоги та критерії оцінювання роботи

Види робіт	Кількість балів	Критерії
Блок граматичних завдань	0,5	Роботу виконано без помилок
	0	Завдання не виконане або виконане з порушенням норм академічної доброчесності
Індивідуальне письмове завдання	1	Роботу подано вчасно; студент демонструє мовностилістичну досконалість. Студент використовує матеріал навчального курсу.
	0,5	Роботу подано вчасно, але студент зробив незначну кількість помилок
	0	Завдання не виконане у визначений викладачем термін або виконане з порушенням норм академічної доброчесності.
Презентація індивідуальна	2	Презентацію підготовлено і виголошено вчасно. Доповідь структурована, логічна, послідовна. Доповідач демонструє володіння матеріалом і мовностилістичну досконалість.
	1	Презентацію підготовлено і виголошено вчасно. Доповідь структурована, логічна, послідовна. Доповідач робить певні помилки граматичного чи лексичного характеру.
	0	Завдання не виконане у визначений викладачем термін або виконане з порушенням норм академічної доброчесності.
Груповий проект	2	Презентацію підготовлено і виголошено вчасно. Доповідь структурована, логічна, послідовна. Доповідач демонструє володіння матеріалом і мовностилістичну досконалість.
	1	Презентацію підготовлено і виголошено вчасно. Доповідь структурована, логічна, послідовна. Доповідач робить певні помилки граматичного чи лексичного характеру.
	0	Завдання не виконане у визначений викладачем термін або виконане з порушенням норм академічної доброчесності.
Грамматичний тест	4	0,2 бали за вірну відповідь у тесті (20 питань)

Критерії оцінювання усних відповідей студентів під час поточного контролю

1 бал	Студент продемонстрував високий рівень володіння граматичним матеріалом; повністю розкрив зміст питання; логічно структурував свою відповідь і навів відповідні приклади; адекватно використовував англійську мову в ситуаціях усного спілкування; правильно і швидко реагував на запитання викладача; допустив не більше 1-3 мовних помилок та виправив їх самостійно.
0,8-0,9 бала	Студент показав добре володіння граматичним матеріалом; розкрив зміст питання, виклавши його логічно і послідовно, навів відповідні приклади; адекватно використовував англійську мову в ситуаціях усного спілкування; правильно реагував на запитання викладача; допустив не більше 1-5 мовних помилок, які самостійно виправив та 1-3 помилки, які виправив викладач.
0,6-0,7 бала	Студент показав задовільне володіння граматичним матеріалом; не повністю розкрив зміст питання; не зовсім логічно структурував свою відповідь і не навів прикладів; правильно реагував на запитання викладача; допустив близько 10-12 мовних помилок.
0,4-0,5 бала	Студент показав незадовільне володіння граматичним матеріалом; не розкрив зміст питання; логічно не структурував свою відповідь і не навів прикладів; неправильно реагував на запитання викладача; допустив 12-15 мовних помилок.
0,2-0,3 бала	Студент практично не володіє граматичним матеріалом; не розкрив зміст питання; логічно не структурував свою відповідь і не навів прикладів; неправильно реагував на запитання викладача; не здійснив лексико-граматичний аналіз тексту художньої літератури; допустив більше 15 мовних помилок.
0 балів	Студент не відповів на запитання

Критерії оцінювання модульного тесту

5 балів 90-100% відповідей вірні

4 бали 70-89% відповідей вірні

3 бали 50-69% відповідей вірні

2 бали 35-49% відповідей вірні

1 бал 11-34% відповідей вірні

0 балів 0-10% відповідей вірні.

Критерії оцінювання підсумкового тесту (залік / екзамен)

Кількість правильних відповідей	Кількість балів
40	40
39	39
38	38
37	37
36	36
35	35
34	34
33	33
32	32
31	31
30	30
29	29
28	28
27	27
26	26
25	25
24	24
23	23
22	22
21	21

20	20
19	19
18	18
17	17
16	16
15	15
14	14
13	13
12	12
11	11
10	10
9	9
8	8
7	7
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1

Самостійна робота оцінюється тією кількістю балів, яка є релевантною відповідній темі. З суми балів за самостійну роботу та тему виводиться середнє арифметичне.

Критерії оцінювання:

1. Якщо тема оцінюється у 5 балів:

5 балів 90-100% відповідей вірні

4 бали 70-89% відповідей вірні

3 бали 50-69% відповідей вірні

2 бали 35-49% відповідей вірні

1 бал 11-34% відповідей вірні

0 балів 0-10% відповідей вірні.

2. Якщо тема оцінюється у 4 бали:

4 бали	90-100% відповідей вірні
3 бали	70-89% відповідей вірні.
2 бали	50-69% відповідей вірні.
1 бал	35-49% відповідей вірні
0 балів	0-34% відповідей вірні.

3. Якщо тема оцінюється у 3 бали:

3 бали	90-100% відповідей вірні
2 бали	70-89% відповідей вірні.
1 бали	35-69% відповідей вірні.
0 балів	0-34% відповідей вірні.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно)

		з обов'язковим повторним курсом
--	--	---------------------------------

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)													Кількість балів	Сума балів
Змістовий модуль №1														
T1	T2	T3	T4	T5	T6								30	
5	5	5	5	5	5									
Змістовий модуль 2													40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9						
3	3	3	3	3	3	3	4	5						
													40	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

4.4. Неформальна освіта

У випадку, коли студент пройшов курс неформальної освіти (вебінари, он-лайн курси), тематика якого збігається з темою (темами) курсу «Узуальна граматики англійської мови» і має відповідний сертифікат, він може представити результати засвоєних знань у вигляді презентації-доповіді. У разі успішної демонстрації студент може отримати від 2 до 4 балів, які будуть додані до оцінки відповідного модульного контролю.

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Active Grammar. Level 3 / Mark Loyd and Jeremy Day. – Cambridge: Cambridge University Press, 2011. – 219 p.
2. Hewings Martin. Haines Simon. Grammar and Vocabulary for Advanced. – Cambridge : CUP, 2015. – 278 p.
3. Murphy Raymond. English Grammar in Use. – 5-th ed. – Cambridge : CUP, 2019. – 380 p.
4. Yule George. Oxford Practice Grammar. Advanced. – Oxford: OUP, 2020. - 280 p.

5.2. Допоміжна

1. Azar B. S., Hagen Stacy A. Understanding and Using English Grammar . - 5-th ed. – NY: Pearson Education, 2017. – 492 p.
2. Murphy Raymond. Hashemi Louise. English Grammar in Use. Supplementary Exercises. – 4-th ed. – Cambridge : CUP, 2019. – 138 p.
3. Herring Peter. The Farlex Grammar Book: Complete English Grammar Rules. - Farlex International, 2016. - 1039 p.
4. Swan Michael. Walter Catherine. Oxford English Grammar Course. - Oxford: OUP, 2011. - 348 p.
5. Foley M. Longman Advanced Learner's Grammar A self-study reference and practice book with answers / Mark Foley & Diane Hall. – 8-th impression. – Harlow: Pearson Education Limited, 2008. – 384 p.
6. The Subjunctive, unreal uses of past forms and some related topics: навчальний посібник / Упор.: Н.І. Лопатюк. – Чернівці, 2019. – 80 с.
7. NON-FINITE VERB FORMS : Навчальний посібник / Упор. : Н. І. Лопатюк. – Чернівці, 2020. – 96 с.
8. Астахова К., Лопатюк Н. Граматична інверсія як синтаксичний засіб організації англійських висловлювань (на матеріалі романі С. Кінга «Худнучий») / Катерина Астахова,

Наталія Лопатюк // Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наук. праць. – Чернівці : Видавничий дім «Родовід», 2017. – Вип. 787-788 : Германська філологія. – С. 3-10.

9. Лопатюк Н., Бойчук Н. Синтаксичні особливості англійських рок-пісень / Наталія Лопатюк, Надія Бойчук // Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наук. праць. – Чернівці : Видавничий дім «Родовід», 2017. – Вип. 787-788 : Германська філологія. – С. 97-107.

6. Інформаційні ресурси

1. <http://englishtips.org>
2. <http://englishstandarts.blogspot.com/>
3. <https://www.grammarbank.com/>
4. <http://testenglish.info/>
6. <https://www.englishpractice.com/>
8. <https://takeielts.britishcouncil.org/prepare-ielts/free-ielts-online-course>
9. https://www.myenglishpages.com/site_php_files/grammar-lesson-gerund.php